

ARBEJDSSTILSYNET ÅRSOPGØRELSE 2021

ANMELDTE ARBEJDSULYKKER 2016-2021

Der blev i 2021 anmeldt 63.707 arbejdsulykker til Arbejdstilsynet. Det er næsten 17.400 flere arbejdsulykker end i 2020. Stigningen skyldes især covid-19 tilfælde, der er anmeldt som arbejdsulykker. Antallet af dødsulykker i 2021 er på samme niveau som i 2020.

Denne årsopgørelse indeholder oplysninger om arbejdsulykker, der er anmeldt i perioden 2016-2021. Der præsenteres oplysninger om skadetyper, dødsulykker, brancher og køn, samt om hvor mange af arbejdsulykkerne der kan relateres til smitte med covid-19.

Årsopgørelsen udkommer sammen med 2 bilag. I bilag A beskrives data, og i bilag B præsenteres en række yderligere tabeller og figurer.

Undersøgelser har tidligere vist, at ikke alle anmeldepligtige arbejdsulykker bliver anmeldt, og det reelle antal arbejdsulykker er derfor større end det antal, der indgår i Arbejdstilsynets statistik. Arbejdsulykker, der har ført til 1 dags arbejdsudygtighed eller mere, er anmeldepligtige til Arbejdstilsynet. Se mere om underanmeldelse i bilag A.

Anmeldte arbejdsulykker 2016-2021

Der blev i 2021 anmeldt 63.707 arbejdsulykker til Arbejdstilsynet. Det er 17.363 flere end i 2020, svarende til en stigning på 37 pct., og det er dermed det højeste antal anmeldte arbejdsulykker i perioden 2016-2021. Før 2020 er der i en årrække blevet anmeldt ca. 42.500 arbejdsulykker om året. Det laveste antal var i 2016 med 42.013 tilfælde. Det er især antallet af "infektioner og forgiftninger" (i det følgende: "infektion mv.") samt antallet af tilfælde, hvor skaden er uoplyst eller angivet som "andet", der er steget. Analyser peger på, at stigningen inden for disse to kategorier primært skyldes covid-19 tilfælde, der er anmeldt som arbejdsulykker. På grund af det store antal anmeldelser af coronarelaterede arbejdsulykker i 2021 har det generelle skadesbillede ændret sig markant i forhold til tidligere år både med hensyn til, hvilke skader der er de hyppigste, og i hvilke brancher der anmeldes flest arbejdsulykker.

Antallet af anmeldte arbejdsulykker set i forhold til beskæftigelsen (den såkaldte incidens) er i 2021 på 219 pr. 10.000 beskæftigede. Den samlede stigning i ulykkesincidensen siden 2016 er på 44 pct. Det dækker dog over et fald i ulykkesincidensen på 6 pct. fra 2016 til 2019 og derefter en stigning på 49 pct. fra 2019 til 2021. Ulykkesincidensen i 2019 var med 147 det laveste siden 1983, hvor Arbejdstilsynet lavede denne type beregninger for første gang.

Nedenfor i figur 1 vises antallet af anmeldte arbejdsulykker i perioden fra 2016 til 2021 og den årlige ulykkesincidens. De blå kurver viser samtlige anmeldte arbejdsulykker. De røde kurver viser det samme, når de tilfælde, hvor personen har fået "infektion

LÆS MERE

På [Arbejdstilsynets hjemmeside](#) er der mulighed for at finde yderligere oplysninger om anmeldte arbejdsulykker 2016-2021

Der er i 2021 anmeldt

63.707

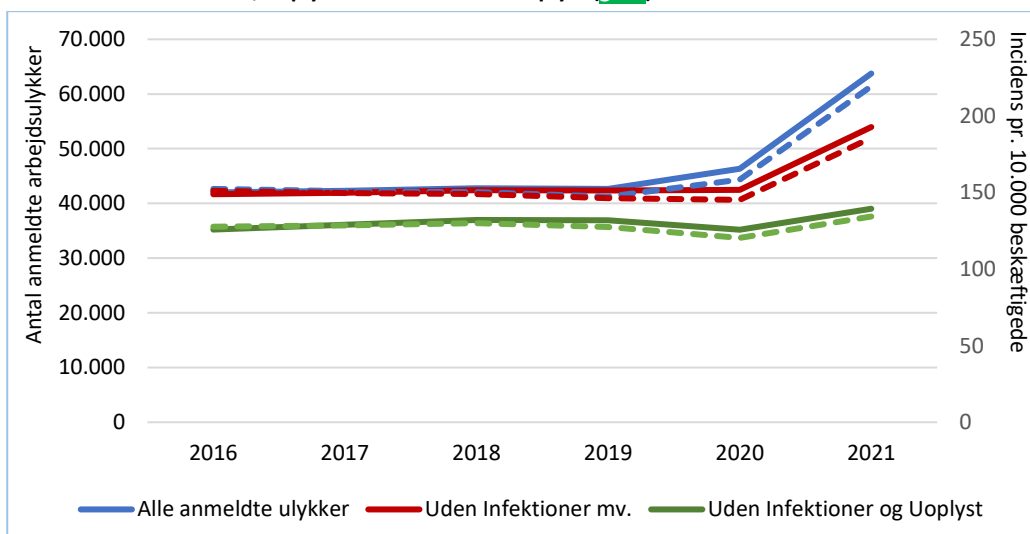
arbejdsulykker til Arbejdstilsynet

219

anmeldte arbejdsulykker pr. 10.000 beskæftigede i 2021 er den højeste incidens i perioden

mv.", udelades. I de grønne kurver er udeladt både "infektion mv.", tilfælde hvor der ikke er oplysning om skaden (uoplyst), og hvor det ikke præcist er angivet, hvilken skade personen har fået (andet). De fuldt optrukne kurver viser antallet af anmeldte arbejdsulykker (venstre akse), og de stiplede kurver viser ulykkesincidensen (højre akse). I perioden 2016-2019 er såvel antallet som incidensen af anmeldte arbejdsulykker pr. år stort set uændret.

Figur 1: Antal (fuldt optrukket kurve) og incidens (stiplet kurve) af anmeldte arbejdsulykker 2016-2021. De 3 farver viser henholdsvis alle anmeldte arbejdsulykker (blå), anmeldte arbejdsulykker uden kategorien infektion mv. (rød) og anmeldte arbejdsulykker uden kategorierne infektion mv., uoplyst skade eller anden oplyst (grøn).

Kilde: Arbejdstilsynets ulykkesregister og Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Covid-19 tilfælde anmeldt som arbejdsulykker

Der er i 2021 anmeldt 9.778 tilfælde af "infektion mv.", herunder akut infektion. Det svarer til godt 15 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker, se figur 3 (side 4). Dermed er "infektion mv." den næst hyppigste skadetype i 2021, kun overgået af "forstuvninger mv."

"Infektion mv." udgør næsten en fjerdedel af alle arbejdsulykker blandt kvinder (23 pct.) og knap en tiendedel blandt mænd (8 pct.). I årene før 2020 og covid-19 epidemien har "infektion mv." årligt udgjort under 1 pct.

Som følge af det tidsmæssige sammenfald mellem stigningen i 2021 og udbredelsen af covid-19 epidemien i Danmark er det sandsynligt, at der er tale om covid-19 tilfælde, der er blevet anmeldt som arbejdsulykker. Gennemlæsning af fritekstfelter i et antal anmeldelser af "infektion mv." underbygger denne antagelse. Det kan dog ikke opgøres præcist, hvor mange af de anmeldte arbejdsulykker der vedrører covid-19 tilfælde. De præsenterede tal dækker derfor over antallet af anmeldelser, hvor det er angivet, at personen har fået "akut infektion", "akut forgiftning" eller "andre former for forgiftning og infektion". Samlet kaldes gruppen her "infektion mv.". Gruppen kan også omfatte andre infektioner, fx hepatitis efter akutte nålestik eller fødevarerforgiftninger med Salmonella på arbejdspladser.

COVID-19

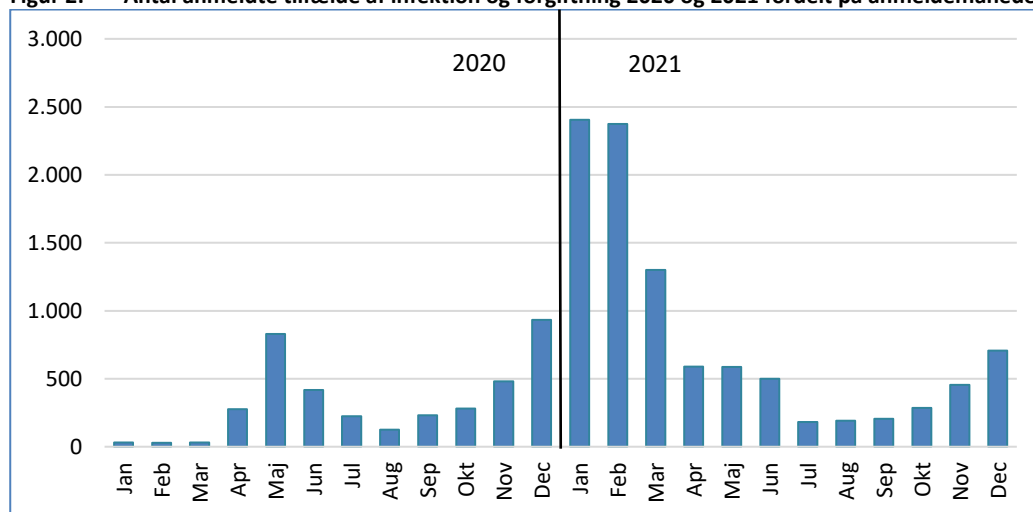
[Læs mere om covid-19 anmeldt som arbejdsulykker](#)

15 pct.

af alle anmeldte arbejdsulykker i 2021 vedrørte infektioner mv.

I perioden 2016-2019 blev der anmeldt ca. 340 tilfælde af "infektion mv." om året, svarende til ca. 30 anmeldte tilfælde om måneden. Fra marts til april 2020 steg antallet af tilfælde af "infektion mv." fra 30 til 275, hvilket underbygger det tidsmæssige sammenfald med covid-19 epidemien¹. Januar og februar 2021 er de måneder med det højeste antal anmeldte tilfælde af "infektion mv." ², se figur 2 og tabel B6 i bilag B.

Figur 2: Antal anmeldte tilfælde af infektion og forgiftning 2020 og 2021 fordelt på anmeldemåneder

Kilde: Arbejdstilsynets ulykkesregister.

70 pct. af de 9.778 anmeldte tilfælde af infektion mv. i 2021 ligger inden for branchegrupperne hospitaler (35 pct.), døgninstitutioner og hjemmepleje (25 pct.) og daginstitutioner (10 pct.). Næsten ¾ af alle tilfældene vedrører kvinder.

Uoplyst og anden skadetype

Covid-19 tilfælde er ikke alene registreret som "infektion mv.", men i stor udstrækning også som "anden skade" eller "uoplyst skade". Antallet af tilfælde, hvor skaden er "uoplyst" eller "andet", er steget fra knapt 6.000 om året til 15.724 tilfælde i 2021, og andelen er dermed steget fra at udgøre omkring 14 pct. til ca. 25 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker, se figur 3 nedenfor.

Det er vanskeligt at opgøre statistisk præcist, hvor stor andel af "anden skade" eller "uoplyst skade" som reelt drejer sig om covid-19. På baggrund af en tekstsøgning i anmeldelser i kategorien "uoplyst og andet" vurderes det, at ca. 9.400 af 15.724 anmeldelser i 2021 er covid-19 relaterede tilfælde, svarende til 60 pct. af "uoplyst og andet".

Det høje samlede antal uoplyste og uspecifikt registrerede tilfælde i 2021 vanskeliggør tolkningen af udviklingen inden for de enkelte skadetyper. Se mere om datakvalitet i bilag A.

¹ Tabel B6 i bilag B – Supplerende tabeller og figurer.

² Arbejdstilsynet opdaterer jævnligt et faktaark om [anmeldte arbejdsskader relateret til covid-19](#) på at.dk.

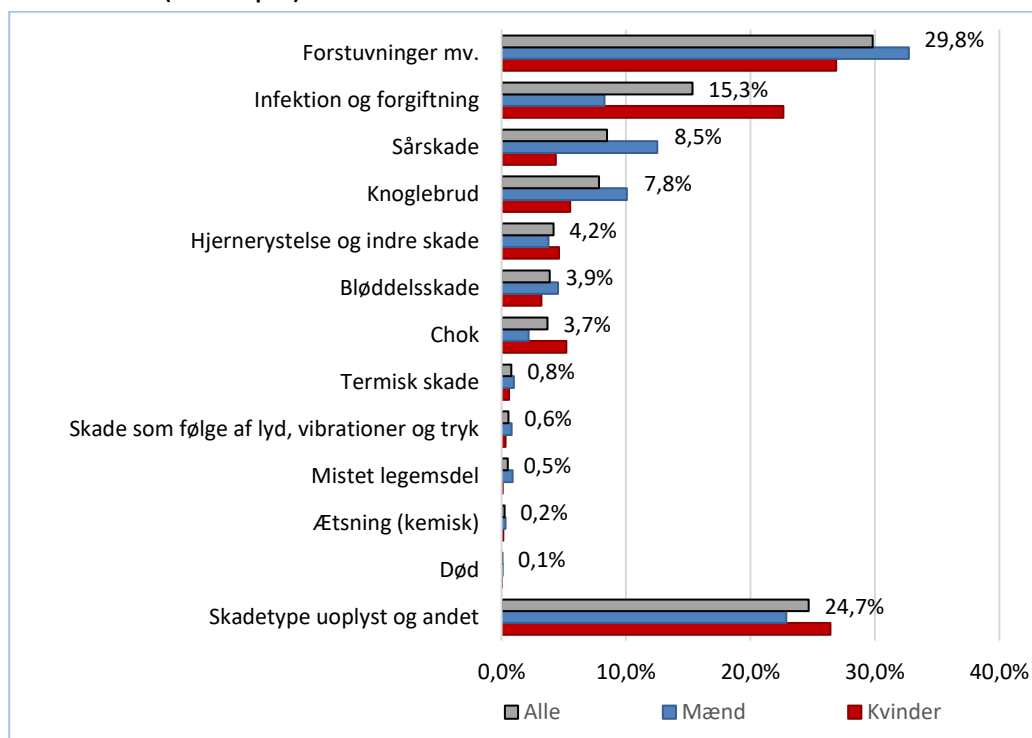
De væsentligste skader efter arbejdsulykker bortset fra covid-19

”Forstuvninger mv.” udgør i 2021 knap 30 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker og er den hyppigste skade ved arbejdsulykker, se figur 3. ”Forstuvninger mv.” har i en lang årrække ret konstant udgjort over 40 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker, men andelen er som flere andre typer af skader faldet i 2020 og 2021 grundet den store andel af tilfælde i kategorierne ”infektion mv.” og ”uoplyst og andet”. I 2021 blev der anmeldt godt 19.000 tilfælde, hvor personen har fået forstuvninger, forstrækninger eller ledscred (forstuvninger mv.). Det er ca. 1.000 flere end de foregående 5 år. Det kan fx være en lastbilchauffør, der er på vej ud ad førerhuset og hopper fra det nederste trin, men træder forkert ved landingen, en maler, der er på vej ned ad en stige og glider på det nederste trin, eller en pædagog, der får et ryk i skulderen ved at det barn, hun holder i hånden, gør en pludselig bevægelse.

30 pct.

af alle anmeldte arbejdsulykker i 2021 vedrørte forstuvninger mv.

Figur 3: Anmeldte arbejdsulykker 2021 fordelt på skadetyper for henholdsvis kvinder, mænd og for alle (andele i pct.)³

NOTE: Kategorien ”uoplyst og andet” omfatter både tilfælde, hvor der i anmeldelsen ikke er oplysninger om skadetyper (9 pct.) og tilfælde, hvor skadetyper er kendt, men hvor den ifølge anmelderen ikke findes som valgmulighed (ca. 14 pct.). Kategorien omfatter i figuren desuden tilfælde, hvor skadetyper er oplyst i anmeldelsen, men hvor antallet er meget lille, fx ”kvælning/drukning” og ”hedeslag/solstik”.

Kilde: Arbejdstilsynets ulykkesregister.

I modsætning til tidligere år, hvor kvinder har haft den største andel af ”forstuvninger mv.”, er andelen i 2021 blandt kvinder (27 pct.) noget lavere end andelen blandt mænd (33 pct.), se figur 3. Det skal ses i lyset af, at ”infektion mv.” i 2021 udgør en stor del af de anmeldte ulykker blandt kvinder (7.134 tilfælde ud af 9.784).

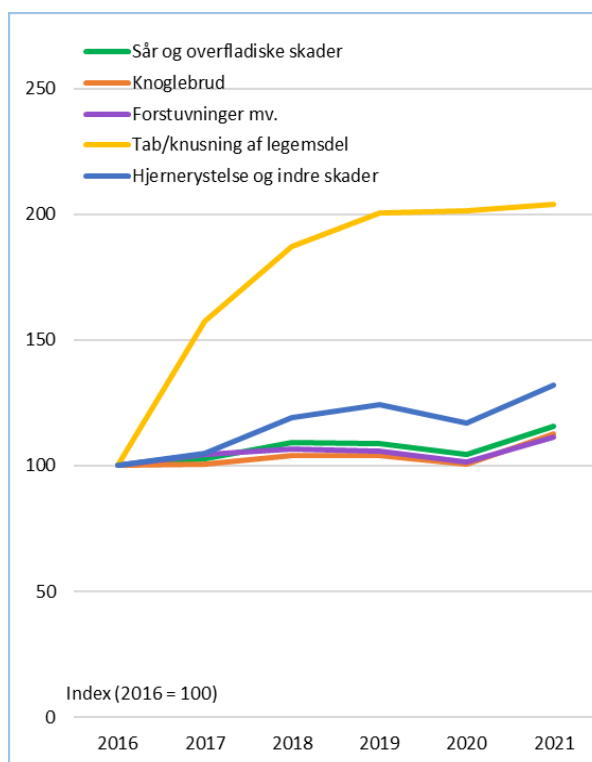
³ Se tabel B3 og B5 i bilag B – Supplerende tabeller og figurer.

”Forstuvninger mv.” fordeler sig med 37 pct. på de nedre ekstremiteter, det vil sige tæer, fødder, ankler og ben, inklusiv knæ, 27 pct. på ryggen, 26 pct. på de øvre ekstremiteter, det vil sige fingre, hænder og arme, inklusiv albuer og knapt 10 pct. på andre legemsdele, fx hals⁴.

For nogle skadetyper ses markante kønsforskelle. Det gør sig som nævnt gældende ved ”infektion mv.”, hvor andelen er ca. 3 gange så høj blandt kvinder (23 pct.) end blandt mænd (8 pct.). Det forholder sig omvendt for ”sårskader”, hvor andelen er ca. 3 gange så høj blandt mænd (13 pct.) end blandt kvinder (4 pct.). Samme tendens gør sig gældende for ”knoglebrud”, hvor andelen er dobbelt så høj blandt mænd (10 pct.) end blandt kvinder (5 pct.).

Figur 4: Udvikling i antallet af anmeldte arbejdsulykker 2016-2021 for 5 udvalgte skadetyper, bortset fra infektioner mv. samt tilfælde med uoplyst og anden skadetype. Udviklingen vises som indeks i forhold til 2016 (indeks 100 = 2016).

Kilde: Arbejdstilsynets ulykkesregister.

Fra 2019 til 2020 og især fra 2020 til 2021 ses en samlet stigning i både antal og incidens, se figur 1, blå kurve. Når der ses bort fra ”infektion mv.” samt ”uoplyst og andet”, er der fortsat en stigning fra 2020 til 2021. Dette peger på, at der er sket en generel stigning i forekomsten af anmeldte arbejdsulykker.

Der er stigninger fra 2020 til 2021 i antallet af anmeldelser, hvor personen har fået forstuvninger, sårskader, knoglebrud eller hjernerystelse. Der ses desuden en generel stigning fra 2016 til 2021 i antallet af tilfælde, hvor personen har mistet eller knust en legemsdel, se figur 4.

Det bemærkes, at det absolutte antal anmeldte arbejdsulykker for de fem typer af skader i figur 4 er meget forskelligt. Antallet af anmeldte tilfælde, hvor personen har mistet eller knust en legemsdel (den gule kurve), udgør således samlet set kun omkring 5 promille af samtlige anmeldte arbejdsulykker, mens ”forstuvninger mv.” udgør 30 pct. af de anmeldte arbejdsulykker.

⁴ Tabel B4 i bilag B – Supplerende tabeller og figurer.

Skadetypen med den største relative stigning er "tab/knusning af legemsdel", hvor antallet af tilfælde er steget fra 157 tilfælde i 2016 til 318 tilfælde i 2021. Stigningen falder bl.a. tidsmæssigt sammen med, at der blev indført en ny version af anmeldesystemet EASY i juni 2017. Ved den lejlighed blev sprogbrugen i EASY ændret fra "amputationer" til "tab/knusning af legemsdel", så det blev gjort klart, at også knusninger hører til i denne kategori.

Antallet af anmeldte tilfælde, hvor personen har fået "hjernerystelse eller andre indre skader", udgør godt 4 pct. af det samlede antal anmeldte arbejdsulykker i 2021, men er steget med 32 pct. i den samlede periode – fra 2.013 i 2016 til 2.661 i 2021. Udviklingen er ikke knyttet til særlige brancher, men foreløbige analyser har vist, at den største stigning ses inden for undervisningsområdet, fx hvor en idrætslærer eller gårdvagt får en bold sparket i hovedet.

Kurverne for "forstuvninger mv.", "knoglebrud" samt "sår og overfladiske skader" følges i det store og hele ad i den samlede periode og med en stigning på 10-11 pct. fra 2020 til 2021.

Anmeldte arbejdsulykker der har medført døden

I 2021 er der registreret 36 arbejdsulykker⁵ med døden til følge (dødsulykker). I perioden 2016-2021 har antallet af dødsulykker ligget mellem 25 og 37. Der er i hele perioden registreret 199 dødsulykker svarende til et gennemsnit på 33 dødsfald om året.

Tabel 1 viser antallet af arbejdsulykker med døden til følge, som er registreret i perioden 2016-2021, fordelt på branchegrupper og registreringsår. Tabellen viser top 11 over branchegrupper med det højeste gennemsnitlige antal dødsulykker i de 6 år. Det svarer til de branchegrupper, hvor der i gennemsnit er anmeldt mindst én dødsulykke om året.

Tabel 1: Arbejdsulykker med døden til følge anmeldt til Arbejdstilsynet 2016-2021 fordelt på branchegrupper (top 11 samt øvrige) og registreringsår.

Branchegruppe (36 grupper)	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	Gns.
18 Landbrug, skovbrug og fiskeri	11	5	3	7	8	6	7
29 Transport af gods	5	4	8	6	4	9	6
02 Opførelse og nedrivning af byggeri	2	4	1	2	6	3	3
10 Metal og maskiner		2	3	1	1	2	2
17 Kontor	1	2	1	4	1		2
05 Engros	1	2	1	4			1
11 Plast, glas og beton	1		4	1	1	1	1
01 Anlægsarbejde	1	1	1	1	2	1	1
13 Transportmidler	1		1		4		1
21 Politi, beredskab og fængsler	2		3	1			1
32 Døgninstitutioner og hjemmepleje	1			1		4	1
Øvrige branchegrupper	5	2	4	3	5	8	5
37 Uoplyst og andet	2	3	2	5	5	2	3
I alt	33	25	32	36	37	36	33

*) Tal for 2021 er foreløbige og viser status pr. 31. januar 2022.

Kilde: Arbejdstilsynets ulykkesregister.

⁵ Status pr. 31. januar 2022: Ud over de 36 dødsulykker er der 3 tilfælde, der i skrivende stund fortsat er under vurdering.

Som det fremgår af tabel 1, er der registreret 36 dødsulykker i 2021, og igen i 2021 er det branchegrupperne 'landbrug, skovbrug og fiskeri' samt 'transport af gods', der fortsætter med det højeste antal med henholdsvis 6 og 9 dødsulykker i 2021. De 3 bygge- og anlægsbranchegrupper har med samlet 5 tilfælde det tredje højeste antal dødsulykker. Det fordeler sig med 3 i 'opførelse og nedrivning af byggeri', 1 i 'anlægsarbejde' og 1 i 'færdiggørelse af byggeri', som i tabellen indgår i øvrige branchegrupper.

De 8 dødsulykker i øvrige branchegrupper fordeler sig derudover med 2 i 'hospitaller' samt 1 dødsulykke for hver af branchegrupperne 'installation og reparation af maskiner og udstyr', 'undervisning', 'rengøring', 'kemi og medicin' samt 'kultur og sport'.

Også for dødsulykker har covid-19 epidemien haft betydning. Således er 4 af de 35 dødsulykker relateret til covid-19: 2 af de 4 dødsulykker inden for 'døgninstitutioner og hjemmepleje', 1 inden for 'hospitaller' og 1 inden for 'kemi og medicin'.

Der er for 2021 2 dødsulykker, der er registreret med uoplyst branche. Det drejer sig begge om ulykker, der er sket i privat regi med et teknisk hjælpemiddel.

Ud over de 36 registrerede dødsulykker er der fortsat 3 ulykker, der er under vurdering (se fodnote 5). Det drejer sig om 3 covid-19 relaterede dødsfald, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings afgørelse om anerkendelse afventes.

Anmeldte arbejdsulykker fordelt på branchegrupper

Når branchegrupper skal sammenlignes med hinanden med hensyn til antallet af arbejdsulykker, er det nødvendigt at tage højde for antallet af beskæftigede i de forskellige branchegrupper. Arbejdstilsynet beregner oftest den såkaldte ulykkesincidens som antallet af ulykker pr. 10.000 beskæftigede⁶.

Figur 5 viser incidensen af anmeldte arbejdsulykker for 2021 fordelt på branchegrupper. For hver branchegruppe vises incidensen af "infektion mv." og "uoplyst skade" (rød søjle) og incidensen af andre ulykker (blå søjle). Denne skelnen er gjort for at tydeliggøre den effekt, som covid-19 epidemien har haft på det gængse ulykkesmønster. "Uoplyst skade" (herunder "anden skadetype") er medtaget i de røde søjler, da en stor del af disse (anslået 60 pct.) vurderes at være covid-19 tilfælde, der er anmeldt som arbejdsulykker. Branchegrupperne er rangeret faldende efter incidensen af andre ulykker.

Det fremgår, at "infektion mv." og "uoplyst skade" (røde søjler) medfører, at det er andre branchegrupper end før covid-19 epidemien, der har de højeste samlede ulykkesincidenser, og at "infektion mv." og "uoplyst og andet" i øvrigt bidrager til en højere incidens i alle branchegrupper på nær 'frisører og anden personlig pleje'.

Døgninstitutioner og hjemmepleje samt vand, kloak og affald har i 2021 de højeste incidenser

⁶ Tabel B1 og B2 i bilag B (Supplerende tabeller og figurer) viser antal og incidenser af anmeldte arbejdsulykker for perioden 2015-2020 i de 36 branchegrupper for henholdsvis alle arbejdsulykker og arbejdsulykker med 3 ugers forventet fravær eller mere.

Især inden for branchegrupperne 'hospitaller', 'døgninstitutioner og hjemmepleje', 'politi, beredskab og fængsler' samt 'daginstitutioner'⁷ har antallet af tilfælde af "infektion mv." og "uoplyst skade" bidraget til, at de er blandt de branchegrupper med de højeste samlede ulykkesincidenser i 2021. I branchegruppen 'hospitaller' udgør "infektion mv." alene 61 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker. I branchegruppen 'døgninstitutioner og hjemmepleje' udgør "infektion mv." 22 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker, og i branchegruppen 'daginstitutioner' udgør "infektion mv." 20 pct. af alle anmeldte arbejdsulykker.

Branchegruppen 'døgninstitutioner og hjemmepleje' er i 2021 sammen med branchegruppen 'vand, kloak og affald' de branchegrupper med det højeste antal anmeldte arbejdsulykker set i forhold til antallet af beskæftigede med en ulykkesincidens på over 560 pr. 10.000 beskæftigede. Den høje incidens i branchegruppen 'døgninstitutioner og hjemmepleje' skyldes et meget stort antal covid-19-tilfælde i en branchegruppe, hvor der i forvejen sker mange ulykker. Incidensen af andre ulykker i 2021 er således den samme som incidensen af alle arbejdsulykker (291 pr. 10.000 beskæftigede) i 2019.

Branchegruppen 'vand, kloak og affald', der de seneste 6 år har repræsenteret den højeste incidens blandt alle branchegrupper, ligger fortsat højest med hensyn til anmeldte arbejdsulykker, der ikke er covid-19 relaterede.

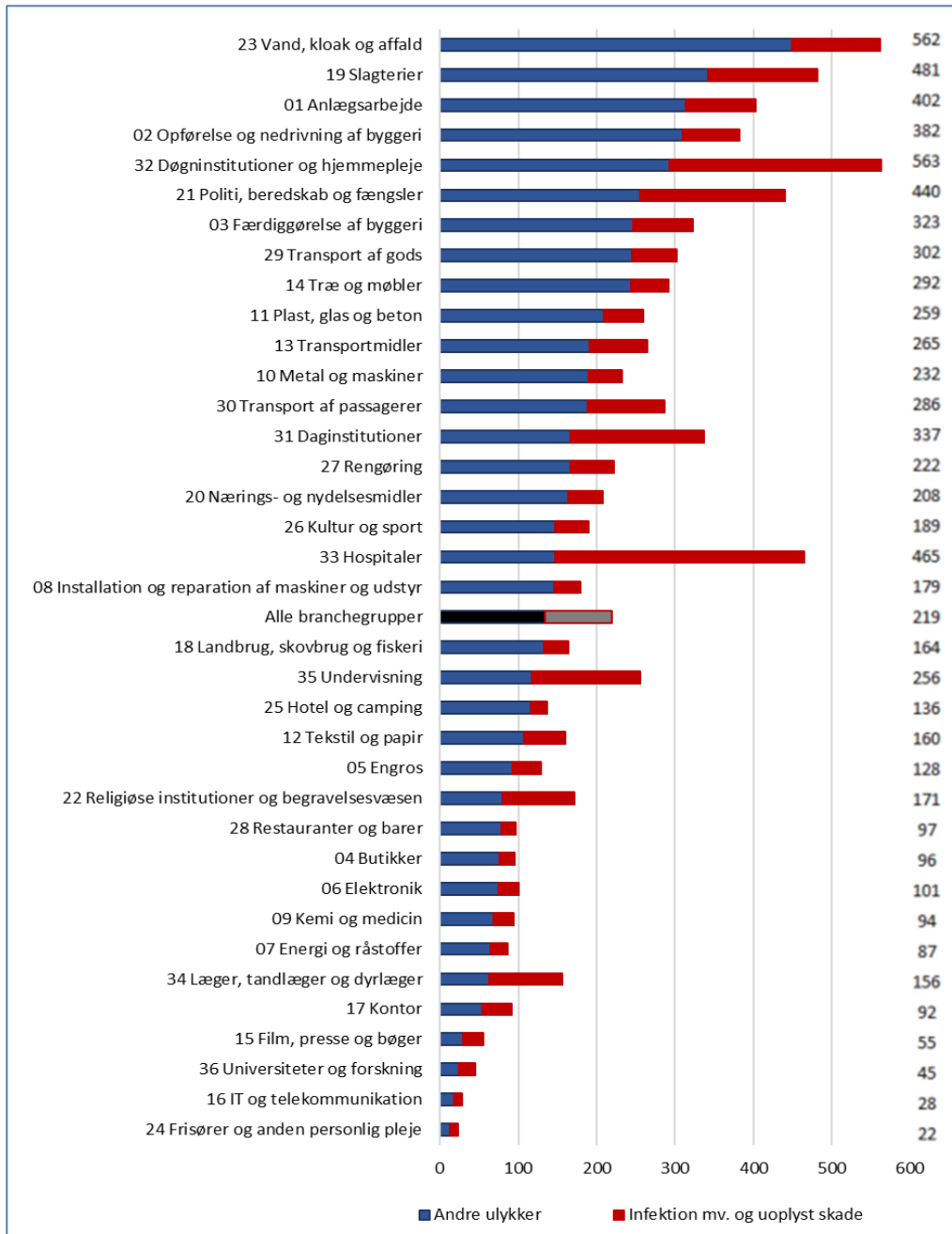
Ses der derimod bort fra kategorien "infektion mv." og "uoplyst skade" er det de samme branchegrupper, der ligger i top 10 over branchegrupper med den højeste ulykkesincidenser sammenlignet med før 2020 (blå søjler).

Den gennemsnitlige incidens i 2021 for alle brancher er 219 pr. 10.000 beskæftigede. Der er 17 branchegrupper, der ligger over dette gennemsnit. Sammenlignet med 2020 er der i 2021 sket en stigning i incidens i alle branchegrupper på nær 'frisører og anden personlig pleje'.

Se mere om datakvalitet og definitioner i bilag A. En nærmere beskrivelse af Arbejdstilsynets 36 branchegrupper kan findes på Arbejdstilsynets hjemmeside: [brancheoversigt](#).

⁷ Se også tabel B7 i bilag B – Supplerende tabeller og figurer.

Figur 5: Incidens* af anmeldte arbejdsulykker 2021. Røde søjler viser incidensen af infektion mv. samt uoplyst og anden skadetype. Blå søjler viser incidensen af andre ulykker. Tallene til højre er branchegruppens samlede incidens. Den gennemsnitlige incidens for alle branchegrupper er markeret med sort (andre ulykker) og grå (infektion mv.). Branchegrupperne er rangeret faldende efter incidensen af andre ulykker.

*) Ulykkesincidensen er beregnet pr. 10.000 beskæftigede.

Kilde: Arbejdstilsynets ulykkesregister og Danmarks Statistiks Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS).

LÆS MERE

På [Arbejdstilsynets hjemmeside](#) er der mulighed for ved selvbetjening at finde yderligere oplysninger om anmeldte arbejdsulykker 2016-2021